

Розвиток фінансово-кредитних відносин позначається на предметі, методі, формуванні нових інститутів фінансового і банківського права. Децентралізація державного управління зміщує акцент із централізованих фондів фінансових ресурсів у бік децентралізованих, зростає роль такого суб'єкта фінансових правовідносин, як територіальні громади. У сучасних кризових умовах, які супроводжуються бюджетним дефіцитом, значними зовнішніми і внутрішніми запозиченнями, а також масовим банкрутством банків, актуальним є виділення в окремі інститути фінансового права: правового регулювання державного, муніципального боргу і кредиту.

Список використаних джерел:

1. Вакарюк Л.В. Інститути бюджетного права як підгалузі фінансового права: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Л.В. Вакарюк ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – К., 2009. – 20 с.
2. Дмитрик О.О. Зміст та класифікація фінансових правовідносин: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Дмитрик ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 2003. – 20 с.

Летка Д.А.

студентка,

Науковий керівник: Ковтун М.С.

кандидат юридичних наук, асистент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ЗАБОРОНА ЖЕБРАКУВАННЯ В МЕТРОПОЛІТЕНІ

Метрополітен – це найбільш популярний засіб громадського транспорту, так як рух у великих містах надзвичайно ускладнений і доїхати вчасно з однієї точки в іншу, минаючи затори, дозволяють тільки швидкі підземні міські потяги. Наприклад, кожного дня Харківським метрополітеном користується близько 800 тис. пасажирів (в окремі дні цей показник перевищує 1 млн. пасажирів). Це становить біля 50% від загального обсягу міських пасажирських перевезень. Але останнім часом в метрополітені можна побачити стихійне жебракування, яке завдає чималих незручностей, дискомфорту пасажирам.

Однак, працівники станцій на яких покладена їх основна робота з обслуговування громадян, не в змозі одночасно контролювати порядок і боротися із жебракуванням у вагонах.

Зараз просіння милостині в вагонах поїздів метрополітену і у підземних переходах нарощує свої потужності і останнім часом стала серйозною проблемою і для пасажирів, і для метрополітену.

За цих підстав, можна дійти до висновку, що неодмінно має працювати поліція, а саме – батальйон патрульної поліції (з обслуговування метрополітену). Адже, відповідно до ч. 1 п. 2, 3 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» [1, с. 2], поліція відповідно до покладених на неї завдань: виявляє причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживає у межах своєї компетенції заходів для їх усунення; вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення;

Люди, які просять милостиню, стали для нас звичайною умовою у житті та суспільстві. В Україні це явище давно перетворилося на осередок прибутку та бізнесу. На сьогодні жебракування у більшості випадків є основним родом занять людей, які не мають постійного місця проживання. Вже давно це соціальне явище переросло у професію, яка не потребує спеціальних знань чи навичок.

Згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України № 712 від 10.08.2004 «Про затвердження Правил користування Харківським метрополітеном», пасажиром заборонено: перебувати на території станцій метрополітену та у вагонах поїздів з метою жебрацтва [2, с. 4].

В українському законодавстві відсутні правові норми, які регулювали б це явище в цілому. У Кримінальному кодексі є кілька статей, які передбачають відповідальність дорослих за втягнення малолітніх дітей у жебракування, зокрема, ст. 304 – втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність [3, с. 10]. Отже, наразі до відповідальності притягуються тільки ті, хто примушує дітей займатися такою діяльністю.

Щодо загального поняття жебракування, то з точки зору адміністративного права відсутня правова норма, яка б регулювала дане питання з позиції адміністративної відповідальності. Тому скласти адміністративний протокол на жебраків в принципі не можливо, їх можна притягнути лише за порушення правил користування метрополітеном. Так як оштрафувати жебраків не можна, працівники поліції обмежуються лише профілактичними бесідами. Щодо притягнення жебраків до адміністративної відповідальності за дрібне хуліганство: дрібним хуліганством є нецензурна лайка у громадських місцях, образливе чіпляння до громадян та інші подібні дії, що порушують громадський порядок і спокій громадян.

В санкції статті 173 Кодексу про адміністративні правопорушення зазначено, що дане діяння карається стягненням штрафу від 3 до 7 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (51-119 грн),

виправних робіт на термін від одного до двох місяців з відрахуванням 20% заробітку, адміністративного арешту на термін до 15 діб. Згідно з цим, жебраки не будуть мати змоги сплатити даний штраф, адже вони самі йдуть просити милостиню, тому, слід сказати, що кваліфікувати їх діяння як дрібне хуліганство не слід [4, ст. 23].

Неозброєним оком видно, що це явище досить популярне і зупинити його важко. Принаймні до тих пір, поки не буде прийнято відповідний законопроект, який би викоренив жебрацтво як соціальне явище.

Можна звернутися до прикладу однієї з європейських країн – Норвегії, яка прийняла Закон про жебрацтво у 2015 році. Згідно з цим документом, індивідуальний промисел жебраків буде каратися в'язницею на строк до шести місяців, а організований, в якому бере участь більше двох осіб, покарають перебуванням за ґратами до одного року. Опитування показують, що більша частина населення країни підтримує запропоновані урядом жорсткі заходи, за виступає і поліція.

Батальйоном патрульної поліції (з обслуговування метрополітену) необхідно на виконавчому рівні здійснити і провести перевірку та вжити вичерпних заходів реагування з метою негайного припинення протиправного, систематичного порушення громадського порядку, притягнути до дисциплінарної відповідальності осіб, які допускають жебракування в метрополітені.

Нагальною потребою є прийняття на законодавчому рівні законопроекту, який би заборонив жебракування в Україні. Одночасно внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, що передбачали б запровадження відповідної статті. Дана стаття мала б таке тлумачення: «Забороняється жебракування у громадських місцях, просіння милостині у переходах, на зупинках та у громадському транспорті». На нашу думку, доцільно призначити стягнення за дане порушення у вигляді адміністративного арешту або громадських робіт. Щодо штрафу, не доцільно його призначувати, адже воно буде не ефективне, бо в даній категорії осіб не буде змоги її виконати через відсутність коштів.

Тому, на нашу думку, згідно з вищевикладеним, необхідно прийняти законопроект і внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме запровадити окрему статтю з цього питання.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про національну поліцію: від 02.07.2015 № 580-VIII. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
2. Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України № 712 від 10.08.2004 «Про затвердження Правил користування Харківським метрополітеном».

3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 10. – Ст. 173.

Лифарь А.О.

студентка,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ ДІЙ ПОСАДОВИХ ОСІБ МИТНИХ ОРГАНІВ ТА ЇХ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Одне з найважливіших місць в діяльності держави посідають митні відносини. В Україні реалізація цих правовідносин регулюється Митним кодексом України та іншими нормативно – правовими актами.

Відповідно до вказаного закону, державна митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки [2].

Державна митна політика є складовою частиною державної економічної політики. Реалізація цих завдань покладається на спеціально уповноважений орган – Державну фіскальну службу України, яка є правонаступником Міністерства доходів і зборів.

Митні суперечки являють собою одну з найскладніших категорій спорів, адже під час операцій імпорту чи експорту товарів, спори з митними та контролюючими органами є досить поширеним явищем.

Статтею 24 Митного кодексу України визначено, що кожна особа має право оскаржити рішення, дії або бездіяльність органів доходів і зборів, їх посадових осіб та інших працівників, якщо вважає, що цими рішеннями, діями або бездіяльністю порушено її права, свободи чи інтереси [2].

Предметом оскарження можуть виступати рішення, дії чи бездіяльність посадових осіб.

Рішеннями є окремі акти, якими органи доходів і зборів або їх посадові особи приймають рішення з питань, передбачених законодавством України з питань державної митної справи, а також задовольняють скарги, заяви, клопотання конкретних фізичних чи